

FAUSKE
KOMMUNE

Planbeskrivelse

Detaljregulering deponi Ågifjellet, plan ID 2020010.

Fauske kommune

Høringsversjon

Innhold

1. Sammendrag	4
2. Bakgrunn	4
2.1. Hensikten med planen.....	4
2.2. Forslagsstiller og eierforhold.....	4
2.3. Tidligere vedtak i saken og utbyggingsavtale.....	4
2.4. Krav om konsekvensutredning	4
3. Planprosessen.....	5
3.1. Varsel om oppstart.....	5
3.2. Medvirkningsprosess.....	5
3.3. Planprogram	5
4. Planstatus og rammebetingelser.....	5
4.1. Overordnede planer og temaplaner	5
4.2. Statlige planretningslinjer, rammer og føringer.....	6
4.3. Gjeldende og tilgrensende reguleringsplaner	6
5. Beskrivelse av planområdet og påvirkning av tiltak i planen	7
5.1. Beliggenhet, avgrensning og størrelse	7
5.2. Dagens arealbruk.....	8
5.3. Stedets karakter	8
5.4. Landskap, topografi og vegetasjon, klimatiske forhold	10
5.5. Kulturminner og kulturmiljø.....	10
5.6. Naturverdier	10
5.7. Rekreasjonsverdier/rekreasjonsbruk, uteområder.....	10
5.8. Reindrift.....	11
5.9. Landbruk.....	11
5.10. Trafikkforhold	11
5.11. Teknisk infrastruktur	12
5.12. Grunnforhold.....	12
5.13. Støyforhold og luftforurensning.....	13
5.14. Risiko og sårbarhet	13
5.15. Næring.....	14
5.16. Klimatilpasning og overvann	14
6. Beskrivelse bestemmelser	14
6.1. Reguleringsformål	14
6.2. Miljøoppfølging	15
7. Virkninger/konsekvenser av planforslaget.....	15

7.1.	Overordnede planer	15
7.2.	Landskap.....	15
7.3.	Kulturminner og kulturmiljø, evt. verneverdi	15
7.4.	Miljørettslige prinsippene etter kap. II Naturmangfoldloven	15
7.5.	Vassdrag og vannressursloven	16
7.6	Vannmiljø	16
7.6.1	Påvirkninger på Sjønståelva som følge av et massedeponi.....	17
7.6.2	Avbøtende tiltak for vannmiljøet	17
7.7	Rekreasjonsinteresser/-bruk og uteområde	17
7.8	Trafikkforhold	17
7.9	Energibehov – energiforbruk og teknisk infrastruktur.....	18
7.10	Jordressurser/landbruk	18
7.11	Støy, luftforurensning og forurensing i grunn.....	18
7.12	Utredning forurensningsloven og avfallsforskriften	18
7.13	Klimatilpasning	19
7.14	Økonomiske konsekvenser for kommunen.....	19
7.15	Mineralressurser	19
7.16	Konsekvenser for næringsinteresser	19
7.17	Interessemotsetninger	20
7.18	Avveining av virkninger	20
8	Innkomne innspill	20
8.18	Sametinget	20
8.19	Nordland fylkeskommune	20
8.20	Balvatn reinbeitedistrikt.....	20
8.21	Direktoratet for mineralforvaltning	20
9	Avsluttende kommentar.....	21

1. Sammendrag

Iht. plan- og bygningsloven kapittel 12 har Fauske kommune igangsatt arbeid med utarbeidelse av detaljreguleringsplan for deponi på Ågifjellet.

Forslagsstiller er Fauske kommune, og eiendom 1841/88/11 omfattes av planområdet. Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for massedeponi for rene (ikke-forurensede) masser. Arealet er i kommuneplanens arealdel avsatt til fremtidig massedeponi. Tiltaket krever konsekvensutredning grunnet deponiets planlagte omfang og størrelse, som igjen utløser krav om planprogram.

2. Bakgrunn

2.1. Hensikten med planen

Hensikten med planarbeidet er å tilrettelegge for deponering av rene jord- og steinmasser. Arealet er i kommuneplanens arealdel avsatt til fremtidig massedeponi. Reguleringsplanen omfatter et areal på omtrentlig 64 daa, og deponiet vil ha en størrelse på omkring 26,9 daa. Det forventes at det kan deponeres omtrent 150 000 m³ over en tidsperiode på maks 20 år. Tiltaket krever konsekvensutredning grunnet deponiets planlagte omfang og størrelse, som igjen utløser krav om planprogram.

Fauske kommune opplever en økende utfordring angående arealknapphet når det gjelder deponiarealer. For å imøtekomme framtidig vekst og utbygging i Saltenregionen ønsker Fauske kommune å tilrettelegge for et massedeponi på eiendommen 1841/88/11. Området ligger ca. 15. kilometer fra Fauske sentrum, og 20. kilometer fra tettstedet Sulitjelma.

Området er i kommuneplanens arealdel avsatt til fremtidig massedeponi. Fauske kommune, avdeling plan og utvikling er forslagsstiller. Planområdet omfatter store deler av eiendommen gnr. 88, bnr. 11.

2.2. Forslagsstiller og eierforhold

For å imøtekomme framtidig vekst og utbygging i Saltenregionen ønsker Fauske kommune å tilrettelegge for et massedeponi på eiendommen 1841/88/11. Deponiet skal betjene Saltenregionen og innbyggere i Fauske kommune. SKS Produksjon AS er grunneier av området. Det er Fauske kommune som er tiltakshaver for massedeponiet, og det er inngått avtale med grunneier om disponering av arealet.

2.3. Tidligere vedtak i saken og utbyggingsavtale

Området er i gjeldene kommuneplanens arealdel avsatt til fremtidig massedeponi, og er per dags dato ikke regulert i detaljplan.

For dette planområdet er det ikke aktuelt med en utbyggingsavtale.

2.4. Krav om konsekvensutredning

I henhold til plan- og bygningslovens § 4-1 skal det utarbeides planprogram for all utvikling som kan ha vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Forskrift om konsekvensutredning setter klare føringer for når det skal konsekvensutredes, og på hvilken måte dette skal gjøres. Forskriftens § 8 a, krever at alle reguleringsplaner for tiltak i vedlegg II skal konsekvensutredes dersom de kan få vesentlige

virksomheter for miljø eller samfunn. Planarbeidet og dets formål defineres til å falle under Vedlegg II, bokstav k; Deponier for masse på land og i sjø større enn 50 dekar eller 50 000 m³ masse.

2.5 FN-Bærekraftsmål

Følgende av FN sine bærekraftsmål er hensyntatt i planen:

- 3.9 Innen 2030 betydelig redusere antall dødsfall og sykdomstilfeller forårsaket av farlige kjemikalier og forurenset luft, vann og jord.
- 6.3 Innen 2030 sørge for bedre vannkvalitet ved å redusere forurensning, avskaffe avfallsdumping og mest mulig begrense utslipp av farlige kjemikalier og materialer, halvere andelen ubehandlet spillvann og i vesentlig grad øke gjenvinning og trygg ombruk på verdensbasis.
- 9.4 Innen 2030 oppgradere infrastruktur og omstille næringslivet til å bli mer bærekraftig, med en mer effektiv bruk av ressurser og større bruk av rene og miljøvennlige teknologiformer og industriprosesser, der alle land gjør en innsats etter egen evne og kapasitet.
- 12.4 Innen 2020, og i samsvar med internasjonalt vedtatte rammeverk, oppnå en mer miljøvennlig forvaltning av kjemikalier og alle former for avfall gjennom hele deres livssyklus, og betydelig redusere utslipp av kjemikalier og avfall til luft, vann og jord for mest mulig å begrense skadevirkningene for menneskers helse og for miljøet.

3. Planprosessen

3.1. Varsel om oppstart

Igangsett planarbeid for området ble annonsert på kommunens hjemmeside den 05.05.2020, og i Saltenposten. Brev til berørte naboer og offentlig myndighet ble også sendt den 05.05.2020. Innspill som er kommet inn vil bli vurdert senere i denne planbeskrivelsen.

3.2. Medvirkningsprosess

De formelle kravene til medvirkning kommer frem av PBL § 5-1. Innspill med bakgrunn i varsel om oppstart og som mottas innen fristen som er gitt, blir behandlet i planbeskrivelsen. I tillegg til Plan- og bygningslovens prosesskrav, har kommunen i en tidligere fase gjennomført dialogmøter med noen av grunneierne i området.

Folkemøter er ikke gjennomført med hensyn til forebygging av og fare for spredning av Covid-19. Det er vurdert at det ikke er behov for folkemøte i planarbeidet og at høring av planprogrammet og oppstart er god nok annonsert.

3.3. Planprogram

Planprogrammet ble lagt ute til høring sammen med oppstartsvarsel. Frist for innspill til planprogrammet ble satt den 18.06.2020. Planprogrammet ble fastsatt i planutvalget den 8. september 2020. Innspill med vurderinger er behandlet i saksfremlegget.

4. Planstatus og rammebetingelser

4.1. Overordnede planer og temaplaner

Følgende overordnede planer legges til grunn i planarbeidet:

Kommunalt

- Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, Fauske kommune 2018-2030
- Kommunedelplan for energi og klima 2018-2030
- Kommunedelplan for Skjerstadvjorden (kystzoneplan) 2019

Regionalt

- Fylkesplan for Nordland 2013-2025
- Regional plan for vannforvaltning i Nordland og på Jan Mayen 2016-2021 med forskrifter
- Arealpolitikk i Nordland (kapittel 7 og 8 i Fylkesplanen)
- Regional plan for vannregion Nordland og Jan Mayen 2016-2021
- Regional plan – klimautfordringene i Nordland 2011-2020
- Regional transportplan for Nordland 2018-2029
- Industristrategi for Nordland
- Mineralstrategi for Nord-Norge

4.2. Statlige planretningslinjer, rammer og føringer

Følgende Statlige retningslinjer er vurdert i planarbeidet:

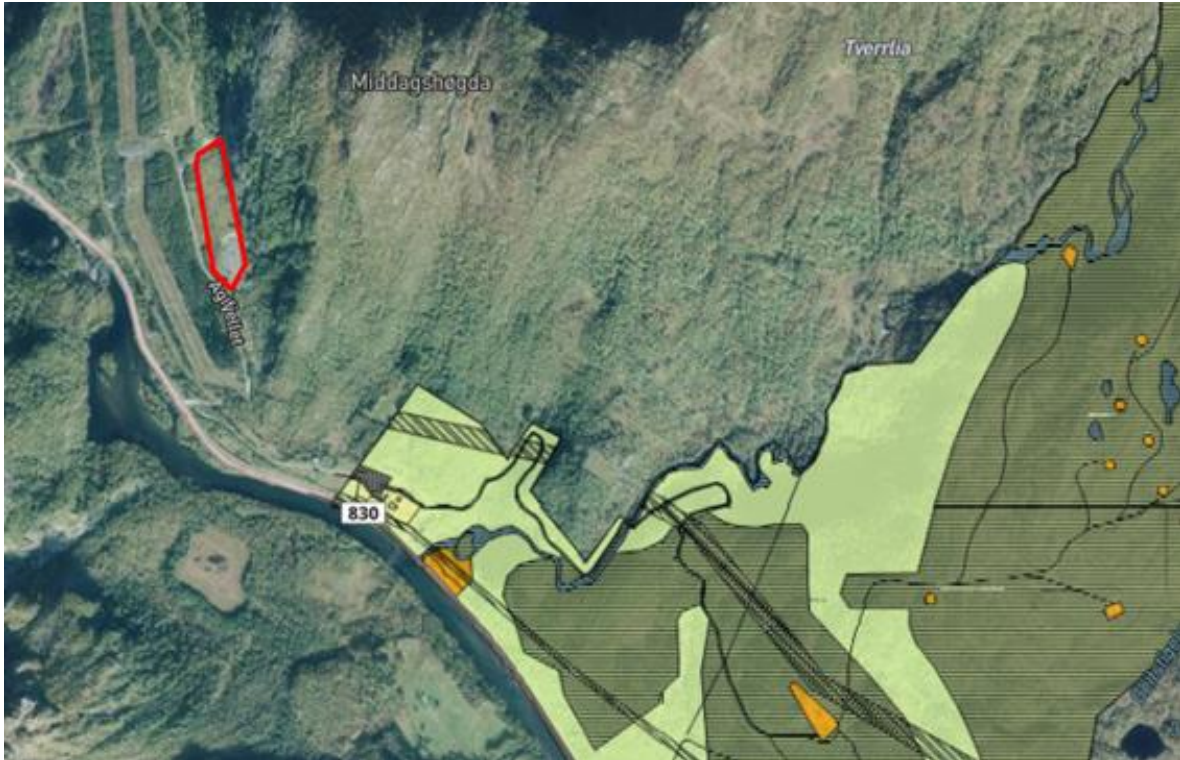
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig, areal- og transportplanlegging (2014)
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barns og unges interesser i planleggingen (1995)
- Statlige retningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018)
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig, areal- og transportplanlegging (2014)
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442)
- Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (T-1520)

Nasjonale føringer:

- Forskrift om begrensning av forurensning (Forurensingsforskriften)
- Forskrift om konsekvensutredninger (konsekvensforskriften)
- Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften)
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven)
- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven)
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven)
- Nasjonale miljømål
- Nasjonale mål for vann og helse
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023

4.3. Gjeldende og tilgrensende reguleringsplaner

Den nye planen vil gjelde framfor kommuneplanens arealdel. Utover dette vil planen ikke berøre andre planer. Tilgrensende planer er Kommunedelplan for Skjerstadvjorden og detaljregulering av Tverråmoen hytteområde. Det er lite sannsynlig at planene vil påvirke deponiområdet, eller motsatt, på grunn av avstand og landskapets utforming.

Figur 1: detaljregulering Tverråmoen hytteområde i forhold til plangrense for Ågiffjellet deponiområde markert med rød linje. Avstand mellom de to planers avgrensninger er ca. 700 meter.

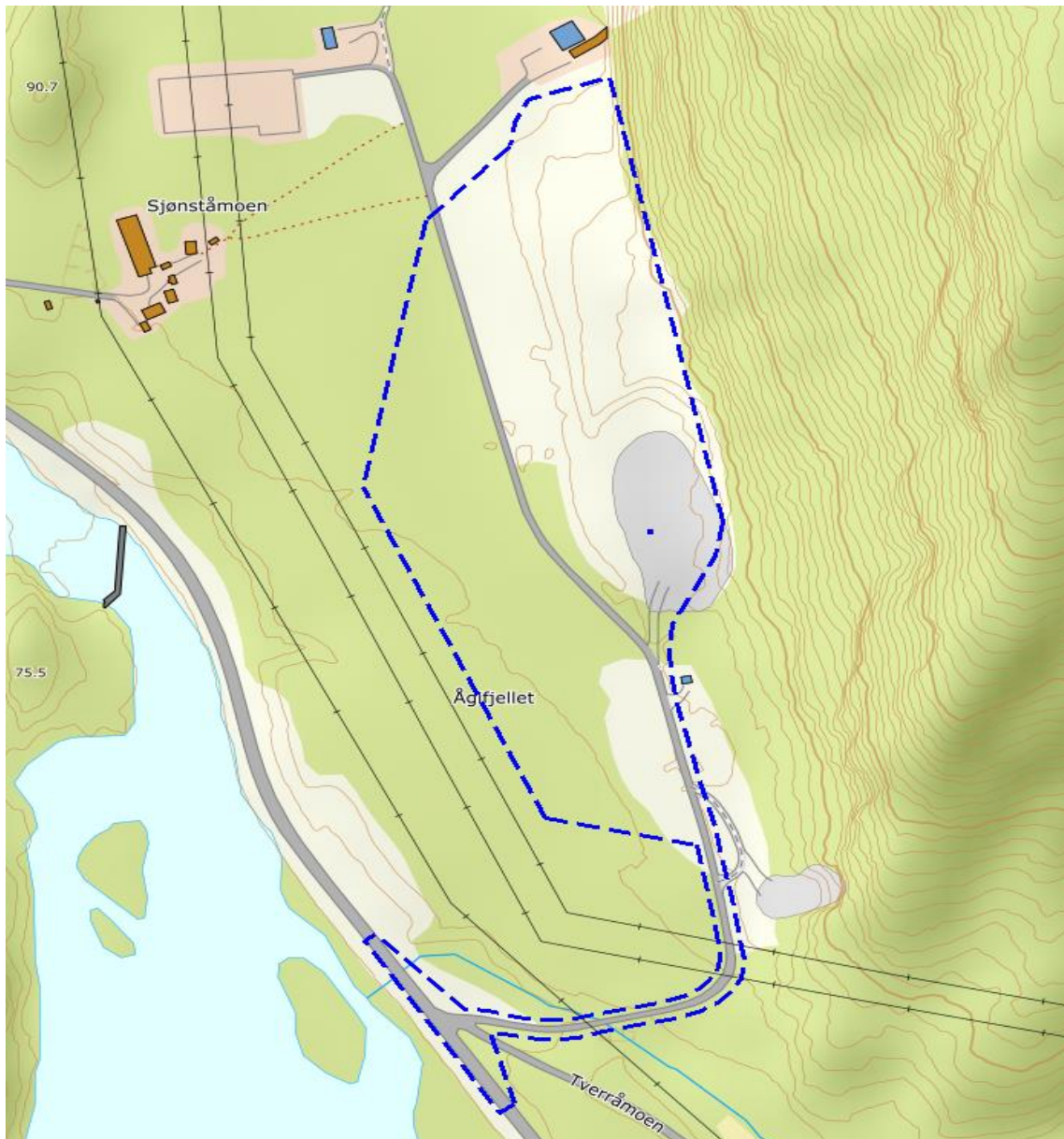
5. Beskrivelse av planområdet og påvirkning av tiltak i planen

Eksisterende forhold og nye forhold blir beskrevet per tema. Mulige konsekvenser blir beskrevet under eget kapittel.

5.1. Beliggenhet, avgrensning og størrelse

Planområdet er lokalisert ved Ågiffjellet og Sjønståmoen, og er i tillegg i nær beliggenhet til Trolldalen. Nord for planområdet ligger bygda Sjønstå. Arealet ligger 81 m.o.h, og omkring arealet er det spredt næringsbebyggelse; og blant annet er Sjønstå kraftverk lokalisert i området. Planområdet er i kommuneplanens areadel avsatt til framtidig massedeponi.

SKS Produksjon AS er grunneier av området. Det er Fauske kommune som er tiltakshaver for det fremtidige massedeponiet, og det er inngått avtale med grunneier om disponering av arealet.

Figur 2: planavgrensning avsatt med blå stiplet linje

5.2. Dagens arealbruk

Området er et gammelt arrondert deponiområde for tunnelmasser av drivingen av kraftverkstunnelen til Sjønstå kraftverk. Steinmasser har vært tatt ut av planområdet i de siste årene og dette fortsettes med så lenge det er behov for masser i utbyggingsprosjekter i Fauske.

5.3. Stedets karakter

Arealet ligger 81 m.o.h, og det ligger spredt næringsbebyggelse i området rundt. Nærmeste bebyggelse til planområdet er Sjønstå kraftverk fra SKS, samt boliger på Tverråmoen som ligger cirka 700 m fra plangrensen. Det er ingen bebyggelse innenfor planområdet.

Figur 3: Område sett fra nord

Figur 4: Område sett fra sør

5.4. Landskap, topografi og vegetasjon, klimatiske forhold

Området er forholdsvis flatt terreng med myr øst i planområdet, og hvor steinmasser er tatt ut av området i de siste årene. Det er allerede etablert adkomstvei og denne skal kun utbedres med hensyn til ny deponiaktivitet. Området ligger relativt skjult inn til fjellet og viser lite tegn til å være vindutsatt.

Etter Miljødirektoratets NiN-kartlegging er området beskrevet som relativt åpent dallandskap under skoggrensen. Området har lav arealbruksintensitet, er ikke isbre- eller jordbruksdominert og uten innsjø. Arealet er middels sterkt nedskåret fra omkringliggende åser, fjell og/eller slettelandskap. Områdene ligger under skoggrensen, og de delene av landskapet som ikke er dominert av vann, vassdrag og våtmarker og evt. jordbruk og bebygde områder, er normalt dekket med skog. Området har mindre tydelig innsjøpreg, og ingen vann/innsjøer som er større enn 2 km². Landskapet har normalt både elver og mindre innsjøer. Landskapet er i liten grad preget av menneskelig aktivitet, bebyggelse og infrastruktur, selv om enkelte bygninger og linjeinngrep som veier og kraftledninger forekommer.

5.5. Kulturminner og kulturmiljø

Det er ikke kjent at det finnes verneverdige arkeologiske kulturminner i området. Etter Sametingets vurdering kan de ikke se at det er fare for at det omsøkte tiltaket kommer i konflikt med automatisk freda samiske kulturminner. Skulle det likevel oppdages gjenstander eller andre spor som tyder på eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget og Nordland fylkeskommune.

Sulitjelmavegen (fv. 830) er et forskriftsfredet kulturminne, med kulturminne-id 128887 i den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden. Eventuelle inngrep i kulturminnet kan bare skje etter at det er gitt dispensasjon fra kulturminneloven. Det er Nordland fylkeskommune som er dispensasjonsmyndighet. Vegeier skal bli informert før eventuelle godkjente tiltak på/inntil fylkesvegen blir iverksatt, men planen legger ikke opp til noe inngrep på Sulitjelmavegen. Planen berører ellers ikke noen verneverdige kulturminner som fylkeskommunen er delegert forvaltningsansvar for.

5.6. Naturverdier

I planområdet går det en bekk som renner ut i Sjønståelva. Deler av Sjønståelva er anadrom strekning. For å ivareta laksen og den gode økologiske tilstanden er det høyst relevant å vurdere hvordan et eventuelt massedeponi vil kunne påvirke vannmiljøet i Sjønståelva. Gjennom regional plan for vannforvaltning i henhold til EUs vannforskrift, er det vedtatt miljømål for vannforekomstene i planområdet. Det generelle miljømålet er at alle vannforekomster skal ha god økologisk tilstand innen 2021.

Miljødirektoratets naturbase viser at det ikke er registrert arter av nasjonal forvaltningsinteresse innenfor planområdet. Det finnes heller ingen verneområder eller prioriterte naturtyper innenfor området. Artskart viser at det er ingen registrerte arter i eller i direkte nærhet av planområdet, som er sårbar, nær truet, sterkt truet eller kritisk truet.

5.7. Rekreasjonsverdier/rekreasjonsbruk, uteområder

Området rundt planområdet brukes mye til friluftslivsaktiviteter, herunder fotturer. Området er imidlertid ikke registrert som svært viktig eller viktig friluftslivsareal. Sjønstågården som ligger lenger

nord for området er registrert som svært viktig friluftsområde, men vil ikke bli berørt av planområdet.

5.8. Reindrift

I nærheten av planområdet er det registrert reinbeite og flyttlei. Gjennom god dialog og medvirkning med reindriften som berørt part, anser deres interesser ivaretatt på en god måte. Det vurderes at deponiet ikke vil ha negative konsekvenser for reindriften sine interesser.

5.9. Landbruk

Området grenser ikke mot landbruksområde. Det skal ikke gjennomføres tiltak som påvirker landbruksareal.

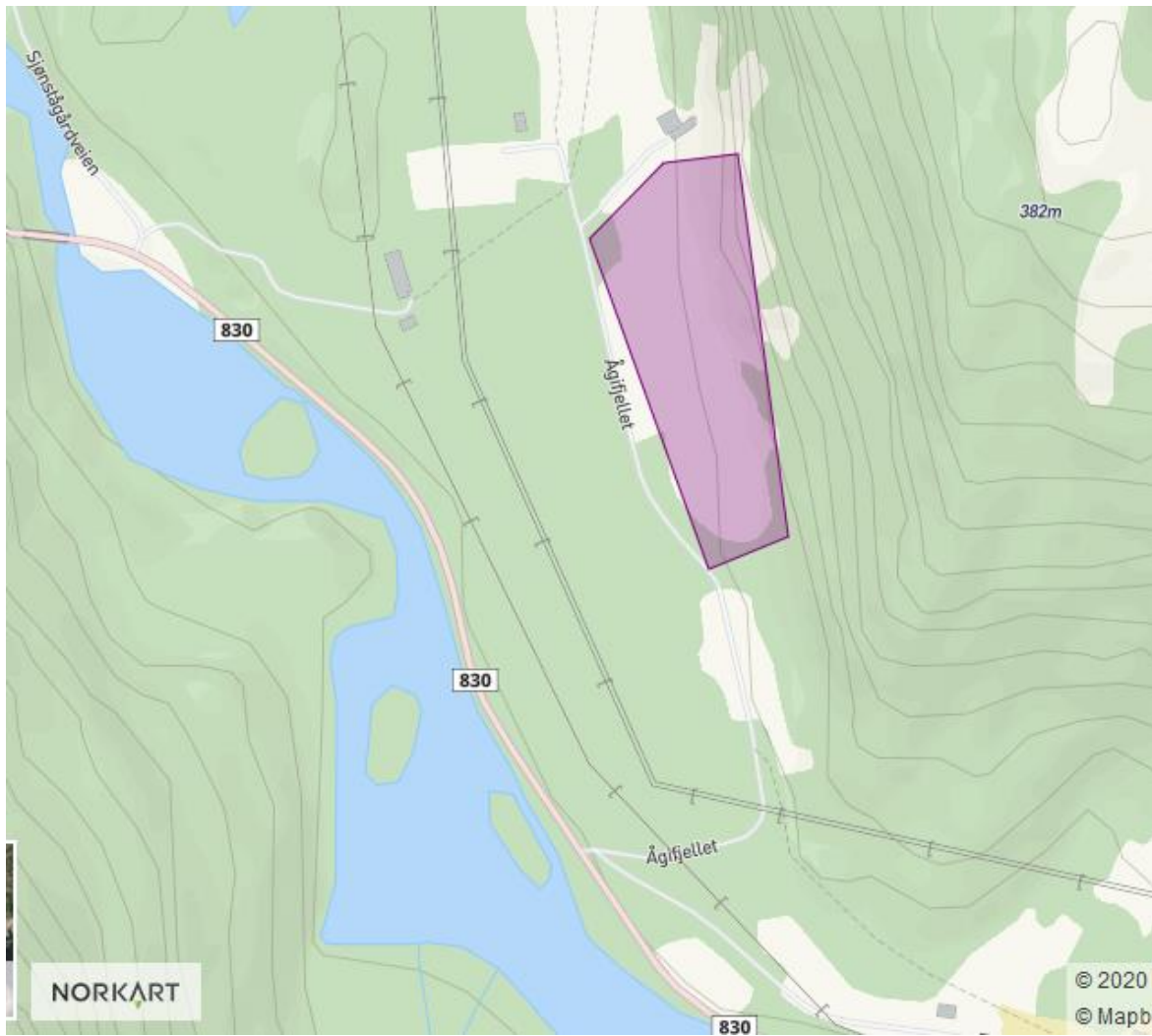
5.10. Trafikkforhold

Adkomstvei (Ågifjellet) som går inn i planområdet er koblet til fv. 830. Avkjørselen er i bruk og vedlikeholdes av SKS som grunneier. Vegen er i bruk av både lette og tunge kjøretøy i dag og derfor godt rustet for formålet.

Veien er kun i bruk av grunneier og de som kjører ut stein fra området. Det gjør at det er svært lite trafikk i området, og svært lite risiko for at det kan skje ulykker. Myke trafikanter finnes som regel ikke på adkomstveien.

Fartsgrensen på fylkesveien forbi planområdet er 80 km/t, trafikkmengde ca. ÅDT 1300 kjøretøy (år 2019) med 9 % tunge kjøretøy, i henhold til vegkart.no.

Fylkesvei 830 som ligger mellom Fauske og Sulitjelma har utfordringer med hensyn til ras, vedlikehold og oppgradering til dagens standard. Veien er etablert for mange år tilbake i tid og standarden vurderes som relativt dårlig for mye trafikk og store vogntog og lastebiler, særlig i tunnelene. Behovet for oppgradering er spilt inn til regional transportplan og er en avgjørelse som ligger hos staten og fylkeskommunen.

Figur 5: Adkomstvei angitt med navn Ågiffellet, med avkjørsel fra Fylkesvei 830. Deponiområdet angitt med lilla skraver.

5.11. Teknisk infrastruktur

Det er ikke behov for etablering av renovasjonssystem eller vann, avløp og EL- og teleanlegg. Det bør vurderes å utbedre nett for de som skal være i området. Dette for å øke sikkerheten og tilgjengelighet til de som jobber i området fremover.

5.12. Grunnforhold

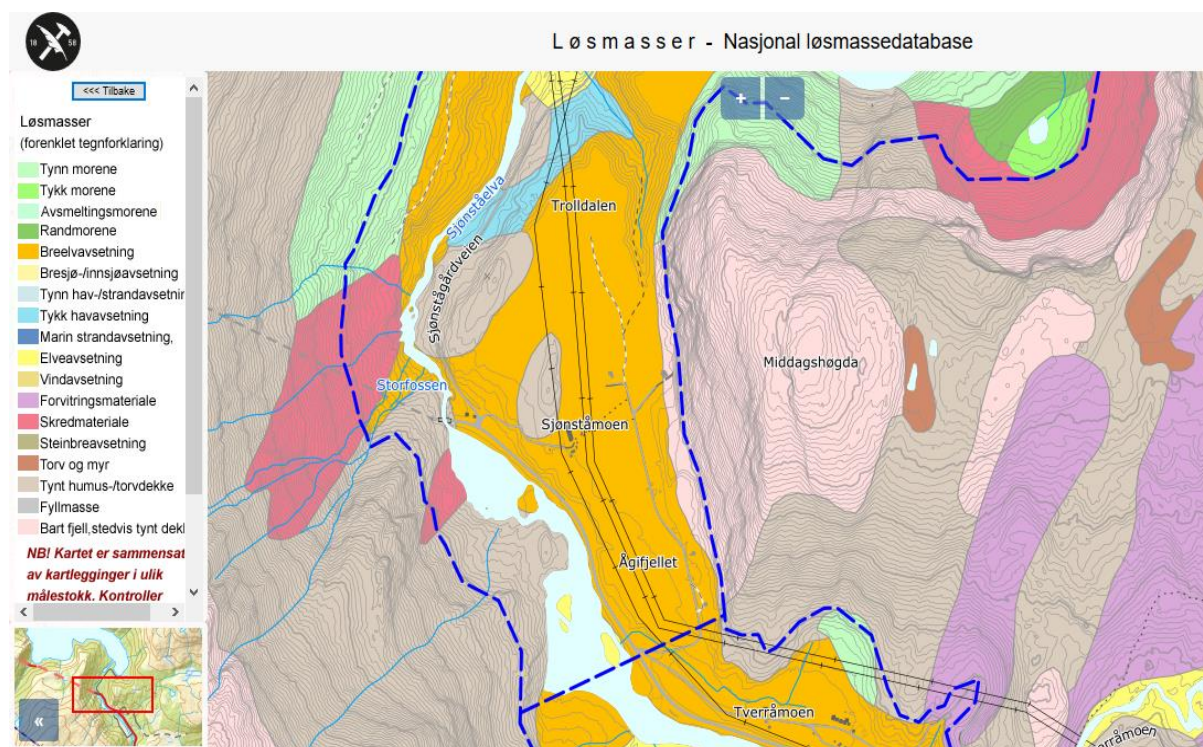
Planområdet ligger i et terreng som kan bli utsatt for snøskred. Det vurderes at dette ikke er til ulempe for deponi, så lenge deponeringen foregår i sommersesongen. Vinterstid vil det ikke være aktuelt med deponi med mindre det gjøres tiltak for å forbygge skredfare. Dette kan vurderes ved igangsetting og videre søknader for deponi etter planvedtak. Det må imidlertid tas hensyn til skredfare med (rekkefølge)bestemmelser i planen. HMS og arbeidstider skal inkluderes med hensyn til skredfare.

Det er ikke registrert ledninger i bakken. Grunnforhold vurderes å være stabilt. Rasfare og steinsprang må utredes nærmere før igangsetting av deponi. Dette er tatt med i rekkefølgebestemmelser.

Ifølge Norges geologiske undersøkelse (NGU) sin berggrunnskart ligger området innenfor en registrert forekomst av sand og grus av lokal betydning. Det kjøres ut stein fra planområdet.

Fjellet som ligger på østsiden av planområdet består av to bergarter: Kalk (silikat) glimmerskifer, og Granittoide bergarter (dels finkornet av usikker opprinnelse). Disse vil ikke bli berørt av deponiet.

Området ligger ifølge løsmassekart fra NGU under marin grense. Arealet består av en stor breelavsetning, og har sammenhengende utbredelse fra Sjønståelva sitt utløp og videre sørover på østsiden av elva over Trolldalen og til Kallmo. Det vurderes at det ikke er fare for kvikkleire i planområdet.

Figur 6: NGU's løsmassekart

5.13. Støyforhold og luftforurensning

Det finnes ikke eksisterende støykart for området. Det er lite sannsynlig at området har dårlig luftkvalitet. I ROS-analyse er fremtidig aktivitet i forhold til støy og støv vurdert.

5.14. Risiko og sårbarhet

ROS-analysen som er vedlagt planen viser at det er 5 hendelser som må tas hensyn til i planen gjennom forebyggende tiltak.

Det anbefales følgende tiltak:

Masseras /skred/kvikkleire: Usikkerhet rundt ras/skred/steinsprang fra fjellet øst for planområdet. Det tas inn i bestemmelser at det vurderes nærmere før det gis igangsettingstillatelse til nye tiltak.

Snø/isras: Usikkerhet rundt snøras. Det tas inn i bestemmelser at det vurderes nærmere før det gis igangsettingstillatelse til nye tiltak.

Sårbar fisk: Deponiet er planlagt med god avstand fra vannkanten og vannet som renner ut fra deponiet vil bli rensed gjennom ei myr før det kommer ut i elva. Kantvegetasjonen og vassdragets økologiske verdi blir dermed tatt hensyn til. Ingen behov for ekstra tiltak utover det som er beskrevet i planbeskrivelse.

Støy: Støy vil muligens berøre en bolig som ligger i nærheten av planområdet. Planområdet er plassert i godt avskjermet område. Støyretningslinjer tas inn i bestemmelser for å forebygge støyplager.

Støv: Støv vil ikke berøre boligen som ligger i nærheten av planområdet. Vegetasjonen mellom bolig og deponi fungerer som en buffer.

5.15. Næring

Fauske kommune opplever stor etterspørsel fra næringsvirksomheter om tilgjengelige deponiarealer i kommunen. For å kunne fortsette med samferdselsutbygging og annen utvikling i kommunen, er det behov for deponiareal som ligger på kort avstand fra nye prosjekter både i Fauske, Sulitjelma og Valnesfjord. Det er mange virksomheter som ønsker å deponere rene masser i kommunen, uten at det er gode alternativer. De deponiområder som har vært tilgjengelig har kun vært etablert utenfor kommunen. Dette har medført store samfunnsøkonomiske kostnader og uønskede fyllinger (villfyllinger), med farlige og dyre konsekvenser for miljø og samfunnsikkerhet.

Det er ingen næringsaktivitet i området, annet enn et kraftverk som har egen adkomstvei koblet til veien i planområdet. Denne adkomstveien er i bruk, men det er som tidligere nevnt generelt lite trafikk inn og ut av området.

5.16. Klimatilpasning og overvann

Området er sjekket opp mot kart fra NVE og ligger ikke i flomsone. Det er heller ingen andre hensyn som er relevant for planområdet. Det er ikke registrert noe tiltak relatert til klimatilpasning i området. Klimatilpasning i forhold til overvann vurderes å være ivaretatt gjennom inkludering av myrarealet vest for området. Myra skal ta unna overvannet fra deponiet. Det vurderes at planområdet ikke vil bli berørt av eventuell risiko ved havnivåstigning, stormflo eller flom. Rasfare som følge av klimaendringer er beskrevet i risikoanalysen.

6. Beskrivelse bestemmelser

6.1. Reguleringsformål

Bebyggelse og anlegg, PBL kap.12-5, nr.1

- Annen type bebyggelse og anlegg (D1)

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur, PBL kap.12-5, nr.2

- Kjørevei, eierform offentlig (o_SKV1, o_SKV2)
- Annen veggrunn – grøntareal, eierform offentlig (o_SVG1, o_SVG2, o_SVG3, o_SVG4)
- Annen veigrunn – tekniske anlegg, eierform offentlig (o_SVT1, o_SVT2)

Grønnstruktur, PBL kap.12-5, nr.3

- Blågrønnstruktur (BG)
- Naturområde (GN1 og GN2)

Landbruk- natur- og friluftsområder samt reindrift (LNFR) PBL kap.12-5, nr.5

- LNFR-areal for nødvendige tiltak for LNFR (L1)

Hensynssoner:

- H370: faresone - Høyspenningsanlegg (inkludert høyspenningskabler)

- H140: sikringszone - Frisikt

Usikkerhet rundt snøras. Det tas inn i bestemmelser at det vurderes nærmere før det gis igangsettingstillatelse til nye tiltak.

Støy vil muligens berøre en bolig som ligger i nærheten av planområdet. Området er plassert i godt avskjermet område. Støyretningslinjer med krav om støykartlegging tas inn i bestemmelser for å forebygge støyplager.

Usikkerhet rundt ras/skred/steinsprang fra fjellet øst for planområdet. Det tas inn i bestemmelser at det vurderes nærmere før det gis igangsettingstillatelse til nye tiltak.

6.2. Miljøoppfølging

Brøyting er avklart for alle eiendommer og områdene SVG1 og SVG2 kan eventuelt benyttes til snøopplagring, dersom dette ikke er til hinder for frisikt.

7. Virkninger/konsekvenser av planforslaget

Her beskrives og vurderes virkninger og konsekvenser av gjennomføring av planen. Konsekvenser beskrives når planen avviker fra vedtatt oversiktsplan, temaplan, vedtatt retningslinje, norm eller vedtekt eller når planen vil medføre konsekvenser for natur, miljø eller samfunn. Eventuelle avbøtende tiltak skal beskrives.

Tiltakshaver har gjennom Salten Consult AS engasjert Natur og Samfunn AS for å gjennomføre en konsekvensutredning av jordressurser, vannmiljø og virkninger som følge av klimaendringer og er lagt ved planen i sin helhet.

7.1. Overordnede planer

Området er i eksisterende plan avsatt til fremtidig massedeponi, så det betyr ingen konsekvenser.

7.2. Landskap

Området er et tidligere masseuttak, og vil nå bli brukt som deponiareal for rene masser. Det gjør at landskapet endres kontinuerlig på selve deponiområdet, men etter ca. 20 år vil området bli tilbakeført og få et naturlig utseende. Konsekvensene for landskapet i området ansees som mindre vesentlig.

7.3. Kulturminner og kulturmiljø, evt. verneverdi

Det er ikke registrert og ikke forventet å finne verneverdige kulturminner i planområdet. Man anser derfor at planforslaget ikke vil ha noen innvirkning på kulturminner og kulturmiljø i planområdet. Reguleringsplanen vil ikke medføre vesentlige endringer i direkte nærhet til kirken.

Det tas opp i planbestemmelser at dersom det oppdages kulturminner under byggearbeidene, gjelder varslingsplikten jf. KML § 8, 2. ledd. Samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk fredet jf. KML § 4, 2. ledd og det er ikke tillatt å skade eller skjemme fredede kulturminner, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf. KML § 3 og 6.

7.4. Miljørettslige prinsippene etter kap. II Naturmangfoldloven

I henhold til naturmangfoldlovens § 8 om kunnskapsgrunnlaget er det innhentet opplysninger fra Naturbase og Artskart. Det er ikke registrert arter av nasjonal forvaltningsinteresse, verneområder

eller prioriterte naturtyper innenfor planområdet. Selv om det her framgår at det ikke forekommer trua eller sårbare arter, særlig verdifulle naturtyper eller andre særlig verdifulle naturforekomster innenfor planområdet, må det vises hensyn til naturmiljøet ved planlegging og gjennomføring av tiltak. Det skal ikke gjennomføres tiltak som vil påvirke leveområdet til sårbare arter som grenser mot planområdet. Kunnskapsgrunnlaget ansees som ivaretatt. Førre-var-prinsippet får dermed ikke bruk, jf. NML § 9.

Det aktuelle naturmangfoldet påvirkes ikke av andre tiltak/inngrep eller av andre påvirkningsfaktorer, jf. naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen på naturmangfoldet anses dermed å være begrenset.

Det er i utgangspunktet ikke lagt opp til tiltak som forebygger eller begrenser vesentlige skader på naturmangfoldet og dermed så kommer § 11 ikke til anvendelse. For å unngå eller begrense (uforutsette) skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater (§ 12).

7.5. Vassdrag og vannressursloven

I dag ligger hele deponiområdet slik til at mesteparten av overflatedreneringen renner mot bekken sør i planområdet, og ikke direkte inn mot Sjønståelva. Deponiområdet ligger 80 m.o.h, som er ca. 25 meter høyere enn Sjønståelva. Det renner ingen bekker gjennom området, og veien (Ågijellet), samt myrareal vestover er en barriere for overvann på deponiet. Stikkrenner i veien vil styre overvannets retning. Det kan likevel ikke utelukkes at forurensninger fra overflaten kan nå grunnvannet ved å følge sprekker i fjellet/grunnen.

Det kan være aktuelt å deponere masser fra myrområder. Myrjord har ofte lav pH (ned mot pH 3,5) og lavt oksygeninnhold. Stort tilsig av vann fra myrområder til elv og grunnvann kan føre til dårligere vannkvalitet (en senkning av pH og oksygenkonsentrasjoner). Imidlertid har ikke deponiet direkte utløp til Sjønståelva. Vannet som renner fra deponiet, vil først gå gjennom et eksisterende (delvis drenert og tørrlagt) myr. Generelt er arealene langs Sjønståelva av enten fjell eller myr. Sjønståelva har en pH av 6,9 (påvirket av tidligere gruvedrift og forurensning av kobber) og moderate kalsiumkonsentrasjoner (4,69 mg Ca/l). God bufferevne og stor fortykning tilsier at tilsig fra deponiet ikke vil påvirke pH eller oksygenkonsentrasjoner i Sjønståelva.

Avrenning av steinstøv til vann kan påvirke livet i ferskvann på flere måter. Tilslamming av bunnsstratet kan gi økt dødelighet for rogn og fiskeyngel. I tillegg kan det føre til endrete forhold for bunndyrfaunaen, som også er en viktig næringskilde for fisk. På grunn av beliggenheten og utforming av deponiet vurderes det at sigevannet ikke fører til vannkvalitetsendringer i Sjønståelva. Per i dag er det en buffersone på drøyt 250 meter mellom deponiområdet og elva, og det antas at det meste av avrenning fra masser som ligger i deponiet fanges opp i veigrøften og deretter i myrarealet som er plassert sørvestover.

All masse som kjøres inn til deponiet skal kvalitetssikres i en mottakskontroll. På bakgrunn av dette forutsettes det derfor at belastningen av tungmetaller og miljøgifter vil være lav.

7.6 Vannmiljø

Sjønståelva fører anadrom fisk opp til Sjønståfossen, og har en liten, men etablert stamme av sjøørret og sjørøya. Vassdraget regnes ikke lenger som lakseførende.

Vassdraget er sterkt forurenset fra avrenning fra tidligere gruvedrift i Sulitjelma. Elva er også sterkt regulert bl.a. av en eldre konsesjon uten krav til minstevannføring, samt et større sidevassdrag

(Tverrelva). Reguleringen fører imidlertid at mye av det forurensede vannet føres forbi Sjønståelva, noe som gjør at restvannføring med god kvalitet dominerer i Sjønståelva.

Oppstrøms Sjønståfossen er det etablert en terskel for å bedre vannforholdene i den sakteflytende delen av elva der. Det er nå planlagt og gitt konsesjon for et kraftverk med inntak ved terskelen. Dette vil føre til lavere vannføring i deler av året, der planlagt minstevannføring vil dominere store deler av året.

Elvestrekningen er klassifisert som en vannforekomst som er sterkt modifisert (SMVF), der det ikke er rimelig å forvente at tilstanden skal kunne oppnå tilstanden til en naturlig forekomst. Forventet tilstand for Sjønståelva er satt til "Godt økologisk potensial". Godt økologisk potensial er den tilstanden som kan oppnås i vannforekomsten dersom en gjennomfører aktuelle miljøforbedrende tiltak som ikke går vesentlig utover det samfunnsnyttige formål som aktiviteten i vannforekomsten tjener. Nye negative påvirkninger som endrer denne statusen negativt, skal unngås.

7.6.1 Påvirkninger på Sjønståelva som følge av et massedeponi

Deponiet planlegger å ta imot rene masser. Det er imidlertid usikkert hva slags masser som skal deponeres, og at selv rene masser kan ha negativ påvirkning av vann. Spesielt vil finmasser som leire og silt kunne gi betydelig avrenning til nærliggende vassdrag om dette ikke kontrolleres enten ved naturlig infiltrasjon eller ved etablering av fordrøyningsdammer. Sprengstein er også definert som rene masser. Slike masser kan imidlertid inneholde relativt store mengder sprengstoffrester og kvasse steinpartikler.

7.6.2 Avbøtende tiltak for vannmiljøet

Avbøtende tiltak kan være opprettelse av fangdammer som både sørger for sedimentering av finpartikler, og som forsinker eventuell utlekking av oljer etter et mulig uhell. I tillegg bør utslipp fra anleggsområdet overvåkes ved jevnlig prøvetaking av elva nær utslippspunktene. Det bør utarbeides et overvåkingsprogram som settes i gang når området tas i bruk. Det må også tas prøver for å etablere status for dagens nivåer. Overvåkingsprogrammet bør settes opp med grenseverdier for igangsetting av ekstraordinære tiltak ved eventuelle overskridelser.

Om det skal deponeres sprengstein i et relativt stort omfang på kort tid, bør en vurdere hvor avrenning fra denne vil gjøre minst skade. Er det relativt lav risiko på opprinnelsesstedet, kan en vurdere om massene kan vaskes/spyles før de fraktes til deponiet. Dette vil redusere omfanget av skadelig avrenning. Videre bør man se til at avrenningen til Sjønståelva ikke går til et punkt som gjør at den går lite fortynnet i minstevannføringen, men får god innblanding før den forlater inntaksdammen til det kommende kraftverket ved Sjønståfossen.

Ved å gjennomføre tiltakene skissert ovenfor, mener vi at Sjønståelva vil være godt ivaretatt ved en etablering av deponiområdet, og at vilkårene i Vannforskriftens §12 er oppfylt.

7.7 Rekreasjonsinteresser/-bruk og uteområde

Det vurderes at etablering av deponi i området, ikke endrer dagens bruk av området til rekreasjon. Området har tidligere vært et masseuttak. Planbestemmelsene vil fastsette tider for drift, for å begrense støy. Dette med hensyn til turgåere og andre brukere av området.

7.8 Trafikkforhold

Adkomst til massedeponiet skal skje via eksisterende avkjørsel med fv. 830 og avkjørselen inngår i varslet planområde. Avkjørselen er regulert slik at den er i henhold til vegnormalen, jf. Statens vegvesens håndbok N100. Det er lagt inn hensynssone for friskt, og veien er utformet slik at siktforhold er tilstrekkelig for store kjøretøy.

Avkjørselen er regulert som offentlig kjøreveg og areal til skråningsutslag og grøfter, utenom kjørearealet er regulert til offentlig annen veggrunn, tekniske anlegg. Hensynssone frisikt i krysset er tatt inn med 6m x 126m (=stoppsikt 105m x 1,2).

Fylkesvei 830 som ligger mellom Fauske og Sulitjelma har som nevnt i § 5.10 utfordringer med hensyn til ras, vedlikehold og oppgradering til dagens standard. Det bør vurderes nærmere om det i fremtiden er behov for utbedring av tunneler og sikkerhetstiltak på denne fylkesveien. Det vurderes at trafikkøkningen som konsekvens av tiltak i denne planen vil være av såpass lite betydning at det ikke er umiddelbart behov for oppgradering av fylkesveien. Det bør imidlertid være fokus på dette i fremtiden.

7.9 Energibehov – energiforbruk og teknisk infrastruktur

Det vurderes at det ikke er behov for nye energikilder eller teknisk infrastruktur. Tiltakene som man har behov for er allerede etablert i området.

7.10 Jordressurser/landbruk

Tiltaksplanen medfører en nedbygging av ca. 30 daa dyrkbart areal. Arealet som ønskes omdisponert ligger som et isolert område langt fra nærmeste gårdsbruk og er neppe aktuelt som fremtidig landbruksareal. Tiltaket vil derfor ikke påvirke landbruk i vesentlig grad. Selve området har ingen/liten verdi som jordressurs eller for landbruk.

7.11 Støy-, støvforurensning og forurensning i grunn

Med hensyn til at det finnes boliger i nærheten av deponiområdet, vurderes det som nødvendig å gjennomføre støykartlegging med evt. krav til støybegrensende tiltak før deponi kan igangsettes.

Det vurderes at det ikke er behov for støvutredninger eller forebyggende tiltak for å unngå luftforurensning. Vegetasjonen og topografien fungerer som en buffer for boligen. Det begrunnes med at boligen ligger langt nok unna til å ikke bli berørt av støv fra trafikk eller deponiaktivitet.

7.12 Utredning forurensningsloven og avfallsforskriften

Det forventes at det kan deponeres omtrent 150 000 m³ over en tidsperiode på maks 20 år. I denne perioden skal deponiet av masse skje på en forsvarlig og kontrollert måte slik at skadepåvirkninger på miljøet og menneskers helse forebygges eller reduseres så langt det er mulig. Overskuddsmasser som ikke kan gjenvinnes eller nyttiggjøres slik at de erstatter masser som ellers ville blitt brukt, er å anse som avfall jf. forurensningsloven § 27. Massene må bringes til lovlig avfallsanlegg, jf. forurensningsloven § 32. Deponering av rene masser er ikke omfattet av virkeområdet til avfallsforskriften, jf. § 9-3, ledd b).

Mellomlagring og permanent disponering av jord og steinmasser kan føre til uheldige effekter i nærliggende vannresipienter og på land. Dette gjelder også i tilfeller der massene ikke er forurenset med helse- eller miljøfarlige stoffer. Selv om det er gjort en vurdering av fare for forurenset sigevann til Sjønståelva i § 7.5, er det ikke utelukket at partikler kan renne ut Sjønståelva. For å unngå forurensning på denne måte, er det nødvendig med tillatelse etter forurensningsloven § 11. Deponiet kan ikke tas i bruk før det foreligger tillatelse etter forurensningsloven § 11 og 16 fra Statsforvalteren. I søknaden må det bla. redegjøres for mottakskontroll, resipientforhold, avrenning og håndtering av overvann. Tiltakshaver er ansvarlig for innhenting av tillatelse og dette tas inn som rekkefølgekrav for å sikre utredning før deponiet tas i bruk.

Avbøtende tiltak kan være nedbrytbar hydraulikkolje som (f.eks. Panolin), jevnlig vedlikehold og kontroll på maskiner, motorer og utstyr. Entreprenøren bør ha en avtale med pumpebil som kan hente forurenset vann i planområdet ved et eventuelt uhell, og frakte dette til et godkjent mottak. Det bør også til enhver tid være tilgjengelig absorbenter på stedet for å suge opp mesteparten av oljen ved et uhell. Dette må følges opp i en handlingsplan ved uønskede hendelser.

7.13 Klimatilpasning

Eksisterende bekker skal ikke legges i rør og det skal tas hensyn til vassdrag når adkomstveien utbedres i tråd med plan. Fordrøyningsdammen skal ha god nok kapasitet til å ta unna store mengder vann i perioder med mye nedbør, slikt at overvannet hele tiden avledes på en trygg måte.

Deponiet er i sikkerhetsklasse S1 (TEK17, kap 7) i forhold til skred. Sikkerhetsklasse 1 omfatter for eksempel byggverk der det normalt ikke oppholder seg personer, og der det er små økonomiske eller samfunnsmessige konsekvenser. Det skal ikke bygges noe i området, og ved personopphold i området vil dette i hovedsak være opphold i maskiner/kjøretøy. Største nominelle årlige sannsynlighet for skred i denne klassen er 1/100.

Snøskred løsner vanligvis i områder hvor det ikke er skog. Vi ser at i de potensielle løsneområdene i NVEs aktsomhetskart er det tett skog, med unntak av områder som er loddrett og som derfor ikke lagrer snø. Det er ikke registrert tidligere snøskredhendelser i skrednett.no. Vi anser sannsynligheten for snøskred ved deponiets plassering som liten, og at plasseringen av deponiet vil komme innenfor et akseptnivå med største nominelle årlige sannsynlighet på 1/100.

7.14 Økonomiske konsekvenser for kommunen

Det er satt en maksimumsgrense for deponiet. Når maks-tallet (150000 m³) for deponerte masser er oppnådd, eller etter 20 år - skal deponiet avsluttes. Det skal utarbeides en avslutningsplan som ivaretar ferdigstillingen av deponiet, før deponiet tas i bruk. De tilførte massene vil utjevne terrenget i området, noe som på sikt vil forskjønne og tilbakeføre området.

Det bør satses på naturlig revegetering med å bruke eksisterende jordsmonn med frøbank av lokale vekster. Ved en eventuell tilsåing med frø må det skje med frø fra gress som er stedstilpasset og ikke inneholder fremmede arter.

7.15 Mineralressurser

Området er et gammelt arrondert deponiområde for tunnelmasser av drivingen av kraftverkstunnelen til Sjønstå kraftverk. Geologisk kart viser at området består av løsmasser av silt, morene og grus. Ovenfor moen består berggrunnen i lia av kalkglimmerskifer. Mineralressurskart fra NGU viser ingen forekomster av mineralressurser i området. Det er blitt utarbeidet en rapport (NGU 2016) for grus og pukkressurser i regionen der området/massetaket (Sjønstå massetipp) er omtalt som en grusforekomst. Tippen ble vurdert til å ha logistisk gunstig beliggenhet tett på veg, men utgjorde en meget begrenset ressurs. Den varierende bergartssammensetningen og relativt stort innhold av glimmerskifer gjorde at tippen ikke ble vurdert som egnet til vegbygning.

Området har ikke noen verdi for mineralressurser og dermed ingen konsekvens for planen.

7.16 Konsekvenser for næringsinteresser

Ingen næringsinteresser vil bli negativt berørt. Deponiet vil sannsynlig medføre positive konsekvenser for utbyggings- og samferdselsprosjekter i området. Planen har i utgangspunktet ikke som mål å skape arbeidsplasser.

7.17 Interessemotsetninger

Innspill og merknader som er kommet inn i oppstartsfasen er forsøkt ivaretatt gjennom planforslaget. Etter det vi kan se er det ingen interessemotsetninger i planen. Beboere i nærheten av området gitt sine innspill og disse momentene er medtatt i planen og avveiningene av alle virkninger vurdert.

7.18 Avveining av virkninger

Med grunnlag i de vurderinger som er gjort i planforslaget, er summen av fordelene som følger av den planlagte utbyggingen og reguleringen klart større enn ulempene.

8 Innkomne innspill

Gjennom oppstartsvarsel og høring av forslaget, ble det mottatt 4 innspill til planprogrammet. I tillegg er det kommet innspill til tidligere oppstartsvarsel. Dokumentet med sammensatt innspill til tidligere prosess er lagt ved som eget vedlegg. Beskrivelse av innspill under, vil kun trekke fram vesentlige merknader.

8.18 Sametinget

Ingen spesielle merknader til planforslaget.

8.19 Nordland fylkeskommune

Fylkeskommunen har ingen merknader til planarbeidet utover det som framkommer av deres innspill av 28.05.2020. Det vises til en ny veileder på klimafaglige utredninger på miljødirektoratets nettsider. Det vises også til veiledning fra NVE angående utredning for vannmiljøpåvirkning. I tråd med Nasjonale forventinger skal også FNs bærekraftsmål, legges til grunn for planarbeidet.

Vurdering

Merknader er tatt til etterretning.

8.20 Balvatn reinbeitedistrikt

Massedeponi ved Ågifjellet vil ikke få betydelige konsekvenser for reindriften eller hindre reinens bruk av trekkleien over Middagshøgda.

8.21 Direktoratet for mineralforvaltning

DMF ga uttalelse til varsel om oppstart av planen 17. juni 2020, og det har ikke kommet til nye registreringer av mineralske ressurser eller bergrettigheter innenfor opprinnelig planavgrensning siden vår uttalelse. Utvidelsen av plangrensen omfatter samme mineralforekomst som nevnt i vår uttalelse til oppstart i juni. DMF registrerer at mineralressurser er tatt inn som utredningstema i planprogrammet, og har ikke ytterligere merknader til nytt oppstartsvarsel og høring av planprogram - detaljregulering for deponi Ågifjellet i Fauske kommune.

Vurdering

Merknad er tatt til etterretning.

9 Avsluttende kommentar

Planforslaget og de vurderinger som er tatt, konkluderer med at planlagt utbygging og regulering vil være en positiv videreføring av stedets nyere karakter, i tillegg til å kunne bidra positivt til utvikling av kommunen. Planen vil møte Fauske kommunes økende utfordring angående arealknapphet når det gjelder deponiarealer.